

امامی که با تعلیم معارف اسلامی به جنگ با دشمنان رفت

سوز غربت بقیع بار دیگر تو را به سوی خود می‌خواند. در پهنه آسمان، غروب دیگر رقم می‌خورد؛ غروب تلخ و غم‌انگیز که درد و رنج دوری را با خود دارد.

سوز غربت بقیع بار دیگر تو را به سوی خود می‌خواند. در پهنه آسمان، غروب دیگر رقم می‌خورد؛ غروب تلخ و غم‌انگیز که درد و رنج دوری را با خود دارد. روح بلند بنیانگذار دانشگاه اسلامی و پاسدار امانت الهی، به سوی کهکشان‌ها اوج می‌گیرد و در بهشت برین، مهمان جدش رسول اکرم (ص) و مادرش فاطمه زهرا (ع) می‌شود. به گزارش خبرنگار دین و اندیشه خبرگزاری دانشجویان ایران (ایسنا)، هفتم ذیحجه 1425، مصادف با سالروز شهادت امام محمد باقر (ع) است، امامی که با تعلیم معارف حقه اسلامی به مردم، به جنگ با دشمنان پرداخت. جامع علم و منبع دانش و مشهور به فضیلت و بینش بود که درجه علم و دانش او، بالاتر از فهم بشری است. تمام عمر شریفش را به عبادت پروردگار گذرانید و در مقام تقوی و پارسایی، استوار و ثابت قدم بود. پیمانش با خدا، غیرقابل تردید و فضیلت و کمالش، غیرقابل انکار است.

نام مبارک امام پنجم محمد و لقب آن حضرت باقر یا باقرالعلوم است. دلیل اعطای این لقب به امام پنجم این است که ایشان دریای دانش را شکافت و اسرار علوم را آشکارا ساخت. القاب دیگری مانند شاکر، صابر و هادی نیز برای آن حضرت ذکر کرده‌اند که هریک بیانگر صفتی از صفات آن امام بزرگوار بوده است.

کنیه امام "ابوجعفر" و مادرش فاطمه دختر امام حسن مجتبی (ع) است؛ بنابراین نسبت آن حضرت از طرف مادر به سبط اکبر حضرت امام حسن (ع) و از سوی پدر به امام حسین (ع) می‌رسد و پدرش حضرت سیدالساجدین امام زین العابدین علی بن الحسین (ع) است.

در رابطه با ولادت امام باقر (ع) اختلاف نظرهایی وجود دارد. برخی از مورخین می‌گویند تولد ایشان در یکم رجب سال 57 هجری قمری در شهر مدینه است و برخی تاریخ نگاران بر این باورند که ایشان در روز جمعه سوم ماه صفر سال 57 هجری در مدینه چشم به جهان گشودند. در واقعه جانگداز کربلا همراه پدر و در کنار جدش حضرت سیدالشهداء، کودکی بود که به چهارمین بهار زندگیش نزدیک می‌شد.

برخی از اصحاب و شاگردان امام محمد باقر (ع):

در مکتب امام باقر (ع) شاگردانی نمونه و ممتاز زیادی پرورش یافتند از جمله آنها:

«ابان بن تغلب»: ابان از شخصیت‌های علمی عصر خود بود و در تفسیر، حدیث، فقه، قرائت و لغت تسلط بسیاری داشت. والایی دانش ابان چنان بود که امام باقر (ع) به او فرمود در مسجد مدینه بنشین و برای مردم فتوی بده زیرا دوست دارم مردم چون تویی را در میان شیعیان ما ببینند.

«زراره»: زراره از قرائت و فقه و کلام و شعر و ادب عرب بهره‌ای گسترده داشت و نشانه‌های فضیلت و دینداری در او آشکار بود. «محمد بن مسلم»: فقیه اهل بیت و از یاران راستین امام باقر و امام صادق علیهما السلام بود، او اهل کوفه بود و برای بهره گرفتن از دانش بیکران امام باقر (ع) به مدینه آمد و چهار سال در مدینه ماند. رویدادهای مهم دوران زندگی امام (ع):

حضور امام محمد باقر (ع) در واقعه کربلا، در سن چهار سالگی، به همراه پدرش، امام زین العابدین (ع) در محرم سال 61 هجری.

شهادت امام زین العابدین (ع)، پدر ارجمند امام محمد باقر (ع)، در سال 95 هجری.

مباحثات و احتجاجات امام محمدباقر (ع) با بزرگان مذاهب و ادیان، درباره اثبات حقانیت اهل بیت (ع).

ضرب سکه اسلامی، برای پول رایج خلافت اسلامی و اسقاط سکه رومی توسط عبدالملک بن مروان در سال 76 هجری، با مشورت و یاری امام محمد باقر (ع).

احضار امام محمد باقر (ع) و فرزندش، امام جعفر صادق (ع) به شام از سوی هشام بن عبدالملک.

تأسیس پایه‌های اصلی حوزه علوم اهل بیت (ع) در مدینه و تربیت شاگردان مبرز توسط امام محمد باقر (ع).

مسمومیت و شهادت امام محمد باقر (ع)، در سال 114 هجری، به دست ابراهیم بن ولید بن عبدالملک، والی مدینه، به دستور خلیفه وقت، هشام بن عبدالملک.

به خاکسپاری بدن مطهر امام محمد باقر (ع) در قبرستان بقیع، در مدینه، در کنار قبر پدرش، امام زین العابدین (ع) و عمویش، امام حسن مجتبی (ع) توسط امام جعفر صادق (ع) و سایر بازماندگان.

شهادت امام محمد باقر (ع):

حضرت امام محمد باقر (ع) 19 سال و 10 ماه پس از شهادت پدر بزرگوارش حضرت امام زین العابدین (ع) زندگی کرد و در تمام این مدت به انجام وظایف خطیر امامت، نشر و تبلیغ فرهنگ اسلامی، تعلیم شاگردان، رهبری اصحاب و مردم، اجرا کردن

سنت‌های جد بزرگوارش در میان خلق متوجه کردن دستگاه غاصب حکومت به خط صحیح رهبری و راه نمودن به مردم در جهت شناخت رهبر واقعی و امام معصوم که تنها خلیفه راستین خدا و رسول (ص) در زمین است، پرداخت و لحظه‌ای از این وظیفه غفلت نفرمود.

سرانجام در هفتم ذیحجه سال 114 هجری در سن 57 سالگی در مدینه به وسیله هشام مسموم شد و چشم از جهان فرو بست. پیکر مقدسش را در قبرستان بقیع کنار پدر بزرگوارش به خاک سپردند.

برخی از سخنان امام (ع):

دروغ خرابی ایمان است.

مؤمن، ترسو و حریص و بخیل نمی شود.

همانا خداوند با حیا و بردبار را دوست می دارد.

آنکه خشمش را از مردم باز دارد خداوند عذاب قیامت را از او باز دارد.

آنانکه امر به معروف و نهی از منکر را عیب می دانند بد مردمانی هستند.

منابع:

سیره الأئمة الإثني عشر، ج ۲، ص ۲۲۱

امالی، شیخ طوسی، ص 261

جامع الروات، محمد بن علی اردبیلی، ج 1، ص 9

وسائل الشیعه، محمد بن حسن حر عاملی، ج 2